

cesserit, & quanto devotionis affectu totam ejus occursum celestium legionum prodierit multitudine, quibus ad thronum gloriae cantibus sit ducta, &c.

28. De sanctissima Deipara loquens Ecclesiasticus 24. n. 16. sic ait. Sic in Sion firmata sum, & in civitate sanctificata similiter requievi, & in Hierusalem potestas mea... & in plenitudine sanctorum delectatio mea. Ex Graeco legunt Viri docti. Et in plenitudine sanctorum delectatio mea: Quae verba adimpleta fuisse in die Assumptionis tenet D. Bernardus. tom. 3. serm. 11. art. 2. Cum caelestes cives sacratissimam

Ex virginis praesentia amittitur gloria amplius. D. Anselm.

Leo Imp.

D. Bonavent.

29. Psal. 47.

Psal. 94.

Psal. 98.

Psal. 146.

Richard S. Laurent.

Amplificatio gloriae Trinitatis per Mariam.

tur gloria Patris & Filij & Spiritus sancti. O magna, & praecelara celsitudo Mariae, ut ipsa gloria Dei, quae est infinita, & immetata per Mariam: & ex quodammodo quoad speciem videatur amplificari, & quodam magifico actuario decantari; Ut nominatim dicatur, magnus Dominus & laudabilis nimis in civitate Dei nostri, quae est Maria.

QUAESTIO VIII.

Quare tam asseveranter dicitur à Christo D. quod Maria optimam partem elegit?

Loquens noster Evangelista de Martha Christum excipiente, subdit: Et huic erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius: Expende illam particulam etiam: quae est conjunctio, sive quae duas res, vel actiones similes, aut aliquam ratione aequales connectit. Et quae similitudo, seu convenientia inter stare, & sedere, donare & accipere: Martha stabat, ut hospitij munera largiretur; Maria sedebat verba vitae recipiens; quomodo dicitur de Maria; quae etiam sedens, &c. Cum inter illas actiones, videatur quaedam implicatio; Magno tamen Sacramento, Evangelista uno vinculo copulat illas duas sorores, quamvis studiis contrariis deditas; quia in Marthae sedulitate ad negotia hospitij meritum demonstrabatur; in Maria autem merces, quae est in fruitione Gloriae, praemonstrabatur; & inter meritum designatum, ac praemium insinuatam, tam strictus, & fortis amplexus intervenit, ut simul annectenda proposuit Evangelista, nisi velis dicere, quod in Maria adumbrabatur merces, quae Martha pro suo hospitio erat receptura, vel quia Martha prius sedit ad pedes Domini, & postea surrexit ad ministeria.

D. Bernardus serm. 3. de Assumpt. ait: Quid est, fratres, quod duobus sororibus, altera tantum Dominum legitur excepisse, & ea ipsa, quae videtur inferior? Optimam enim partem elegit Maria: Et subdit rationem: Martha igitur in domum suam excepit salvatorem in terris: Maria potius cogitat, quomodo suscipiatur ab eo in domo non manufacta aeterna in caelis: De qua re satis pie, ac devotè audiendus est iterum Bernardus. serm. 1. de Assumptione; & ait: Quis cogitare sufficiat, quam placido vultu, quam serena facie, quam divinis amplexibus suscepta à filio, & super omnem exaltata creaturam; cum eo honore quo tanta mater digna fuit; cum ea gloria, quae tantum decuit filium. Ipse sic est filius Virginis, ut etiam sit verus, Deus, cum ea gloria, quae conveniens erat tali filio vero Deo, cum ipsa gloria veluti divina, ac valde simili filij sui excipitur Deipara in gloria.

Juxta magnos Patres, ac Ecclesiae proceres, loquens regius Vates, ait Psal. 44. vers. 10. Astitit Regina à dextris tuis in vestim deaurato, circumdata variatate: Id est, omni justitia, sanctitate ac puritate excellentissimè adornata; ut pote suprema regina caelorum; tamen de ea decantatur, quod stat à dextris Dei: Astitit regina à dextris

30.

Inter laborem & mercedem stricte connexio.

31. D. Bernard.

Jesus in gloriam suam excipit Deiparam.

32. Psal. 44.

QUAESTIO IX.

Quare dicitur de Maria, quod elegit partem, & non potius totum?

Um Christus D. ait Magdalene. Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea: Communiter sancti Patres, D. Augustinus, D. Bernardus, D. Ildefonsus, intelligunt illam optimam, praecelaram partem, quam in donis gratis, & gloriae sibi elegit sanctissima Virgo Maria; sed ut est certum ipsa gratia, & gloria Virginis Mariae largiter excedit omnem gratiam & gloriam omnium aliorum iustorum ac sanctorum, etiam si conglomerati sumantur, si ipsa habet unam partem, quis est alius illius comparis; si ipsa habet unam partem quis habet aliam partem? Verum est quod ipsa sacratissima Virgo totum habet, totumque videt Deum, sed sic videt Deum, ut in ipso videat homines, ut pro eis loquatur intercedat, ac interpellat, ac proinde cum totum habeat, habet tamen ex sua pietate homines, ut eos adjuvet, ac iis patrocinetur.

De sanctissima Virg. dicitur Cant. 8. n. 5. Quae est ista, quae ascendit de deserto deliciis affluens, innixa super d lectum suum. Expendo illud: Deliciis affluens: de aliis dicitur: euntes, ibant, & flebant: Ps. 125. num. 6. Et si homines de hoc mundo ad caelestia gaudia transeant; tamen in hac via non cum deliciis, sed cum lachrymis, ac fletibus tendunt; hoc tamen peculiare habuit sanctissima Virgo; quod de hoc translata est mundo cum summo gaudio, ac exultatione deliciis effluens omnium caelestium donorum in suos devotos, ac homines. Pulchre hoc considerat Guill. Abb. apud Delrium: & ait: Multi electione gratiae ascendunt de deserto humani generis: sed nullus eorum ascendit deliciis affluens: ascendunt ad delicias: non autem, in deliciis. Euntes autem, eunt cum fletu, & quidem cum aliquantula delectatione, id est, quadam modica caelestis gaudij prae gustatione ascendunt: non tamen ascendentes deliciis affluunt: sed postquam ascenderunt. Quod ergo Dei genitrix ascendit de deserto, commune ei cum multis est: quod autem in deliciis ascenderit, singularare illi est. Tunc ergo deliciis affluere coepit, cum Deum suavitate de Spiritu sancto foeta concepit.

De supernis civibus loquens Isaias 33. n. 17. ait: Regem in decore suo videbunt oculi ejus, & cernent terram de longe: Quae verba est communiter exponantur de Beatis in gloria; ea tamen de sacratissima Virgine interpretatur Richardus à sancto Laurent. Ascendit, inquit, Maria in caelestem Regiam, & Regem in decore suo viderunt oculi ejus: Cur non potius dixit, & Deum viderunt oculi ejus, cum in visione Dei expressa tota Beatorum gloria consistat, cur maluit dicere Regem? cur ergo magis amavit dicere regem, quam Deum? Deus ut ait Paulus 1. Tim. 6. n. 16. Lucem inhabitat inaccessibilem: At verò de Rege dicitur 1. Reg. 12. num. 2. Nunc rex gradiatur ante vos: Et ibidem num. 13. Nunc ergo praesto est Rex vester:

Psal. 109. Marc. 16.

Bernard.

Virgo in caelo sedet à dextris filij sui, ut pote in potioribus bonis suis.

33. Luc. 1.

Filij & matris gloria non tantum communis, sed eandem. Arnoldus.

34. Isai. 42.

Richard S. Victor.

Quomodo Deus Pater gloriam suam det Mariae.

dextris tuis. Locus autem à dextris proprius est filij Dei. Psal. 109. num. 1. Dixit Dominus Domino meo sede, à dextris meis: Et D. Marcus agens de admirabili Christi Ascensione, c. 16. num. 19. Et Dominus quidem Jesus assumptus est in caelum, & sedet à dextris Dei: Quomodo ergo tam supremus locus assignatur etiam Deiparae Virginis; D. Bernardus. tom. 3. serm. 11. art. 3. ait: Sicut Benedictus Jesus sedet à dextris Patris id est, in potioribus bonis Paternis: sic ista virgo gloriosa in potioribus bonis Jesu filij juxta ipsum in throno sublimata, confedit. In supremo caeli palatio Christus Jesus sedet à dextris; sic & Virgo sanctissima à dextris filij sui: Christus Jesus dicitur sedere à dextris Dei Patris tanquam in eminentissimo loco, ac in potioribus bonis paternis: jure filiationis naturalis: sic & sanctissima Virgo sedet à dextris filij sui, ut in loco eminentissimo, ut in potioribus bonis filij sui: Jure maternitatis; & sicut nullus intellectus creatus, quantumvis in altum erigatur, potest nec leviter attingere, nec investigare haec potiora bona, quae Pater filio suo communicat per hanc sessionem à dextris; sic nec à filio communicata potiora bona matri suae; dum à dextris ejus sedet.

At Angelus ad Mariam Virginem: ut Dominus tecum: Luc. n. 28. denunciat, quod non solum Dominus sit cum illa per altissimam quandam spirituales cohabitationem in anima, etiam, quod statim adveniet, ut corporaliter cohabiter in utero ejus, ex ejus carne, & sanguine efformando sibi corpus: quod factis eleganter expendit Arnoldus Carnotensis Tract. de laudibus Virg. & ait: Una est Maria & Christi caro, unus spiritus, una charitas; ex quo dictum est ei: Dominus tecum, inseparabiliter perseveravit promissum, & donum: Et alij gloriam cum Matre, notam communem iudicio, quae eandem. Sicut eadem caro est caro Christi, & caro Deiparae; sic & gloria Jesu filij Dei: & gloria Virginis Mariae: Non tam communem iudicio, quam eandem: Et sicut illa communicavit filio carnem suam, & sanguinem suum; communicavit filius suam gloriam, laudem & honorem: Non tam communem iudicio, quam eandem.

Dices, Isaias 42. num. 8. ait: Ego Dominus hoc nomen meum: gloriam meam alteri non dabo. Et quae est haec Dei gloria, tam alta, & sublimis, quae nulli alteri sit communicanda. Hanc gloriam tamen communiter Expositores interpretantur laudem, honorem, de quibus statim Prophetia loquitur. Richardus tamen de Sancto Victore sic appositè rem explicat lib. 4. de Laudibus D. Mariae, ubi ait: Dicit, Deus pater, Gloriam meam, id est, filium meum quia gloria Patris filius sapiens, alteri non dabo, quam Maria, quia soli Maria hoc privilegium debetur. Proinde Deus Pater, gloriam suam, laudem suam, quae est filius suus, alteri non dabit praeter Virginem Mariam: Et sicut Aeternus Pater ei dedit filium suum; sic & ei dedit quandam gloriam valde similem, ac proportionatam cum gloria filij sui.

35.

D. August. D. Bernard. D. Ildeph.

Virgo de suis donis alios facit participes.

36. Cantic. 8.

Psal. 125.

Maria caelestis delicias effundit in suos. Guillelm.

37. Isai. 33.

Richard S. Laurent.

1. Tim. 6. 1. Reg. 12. Deus maxime praesens & affabilis precibus virginis.

vester: quia rex ex sua conditione debet esse communicabilis, affabilis, ac tractabilis; & inde Propheta potius dixit Regem, quam Deum, quia erga Deiparam Divina Majestas non est inaccessibleis, sed maxime prebens, communicabilis, ac affabilis: & ideo in Canticis cum introducat Virgo loquens cum Deo semper dicitur Rex; & non Deus c. 1. num. 3. *introduxit me Rex in cellaria sua*: Et ibid. num. 11. & c. 3. num. 9. c. 7. num. 5. Tamen in rem nostram expendo illud: *Oculi ejus cernunt terram de longe*: quamvis resideat in ipso caelo En pyroo, à longe distantes in terra non despiciunt, sed nos respicit ut teatur ac vobis patrocinetur. Ad quod tendit D. Amatus homil. 8. de Laudibus Mariæ: *Assat ergo Beatissima Maria singulari merito vultu conditoris, prece potentissima, semper interpellans pro nobis... Sancta animalia Ezechelii; licet ante, & retro, intus, & foris, atque in circuitu plena sunt oculis, labores hominum, & dolores, extremaque pericula, incertos exitus vitæ, & mala quacumque humani generis non aequæ, ut Dei Genitrix*

Cant. 1.

Maria Virgo ex caelo empyreo maxime nos fovet ac patrocinatur.

D. Amad.

valent examinare, examinando caelesti auxilio diluere, & propulsare. Quo enim sublimius immensi cor Regis aspicit, eo profundius divina gratia pietatis afflictorum misereri, & miseris succurrere novit. Expende illa verba: *Quo enim sublimius immensi cor Regis aspicit.*

Ait Regius Vates, Psal. 44. num. 10. *Astitit. Regina à dextris tuis in vestitu deaurato*: Psal. 44. semper Regina caeli astat, cur non sedet? nam Beati in caelesti curia sede, sic dicitur de senioribus. *Et super thronos viginti quatuor seniores sedentes*: Apocalyp. 4. num. 4. At ipsa semper stat, ut pro nobis loquatur ac intercedat. D. Augustin. lib. *Cur Deus homo?* citatus ab Authore Multiloquiorum verb. *advocatus*, ait: *Et quoddam singulare refugium post Deum, quod in illo regno habemus. Regnam fororem nostram, ac Dei genitricem Virg. Mariam, qua non cessat pro hominibus apud Deum intervenire... Hoc quod alij sancti minime audent, hæc quadam congruenti auctoritate à filio postulans obtinet.*

Deipara non cessat pro nobis intercedere.

D. August.

CAPUT XI.

I. T factum est cum esset in quodam loco orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit & Joannes discipulos suos. 2. Et ait illis: Cum oratis dicite: Pater sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum: 3. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. 4. & dimitte nobis peccata nostra quidem, & ipsi dimitimus omni debenti nobis: & ne nos inducas in tentationem. 5. & ait ad illos: Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum media nocte, & dicet illi: Amice commoda mihi tres panes. 6. quoniam amicus meus venit de via ad me, & non habeo quod ponam ante illum: 7. & ille deintus respondens, dicat: noli mihi molestus esse, jam ostium clausum est, & pueri mei mecum sunt in cubili, non possum surgere & dare tibi. 8. si ille perseveraverit pulsans: dico vobis, etsi non dabit illi surgens eò, quod amicus ejus sit, propter improbitatem tamen ejus surget, & dabit illi quotquot habet necessarios: 9. ego dico vobis: Petite & dabitur vobis, querite, & invenietis: pulsate, & aperietur vobis: 10. omnis enim qui petit, accipit: & qui querit, invenit & pulsanti aperietur, 11. Quis autem ex vobis patrem petit panem, nunquid lapidem dabit illi? aut piscem, nunquid pro pisce serpentem dabit illi? 12. aut si petierit ovum, nunquid illi scorpionem? 13. si ergo vos cum sitis mali, nostris bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester caelestis de caelo dabit spiritum bonum petentibus se? 14. & erat ejiciens daemonium, & illud erat mutum: & cum eiecisset daemonium, locus est mutus: & admiratae sunt turbe. 15. Quidam autem ex eis dixerunt: in Beelzebub principe daemoniorum eiecit daemonia: 16. & alij tentantes signum de caelo querebant ab eo. 17. Ipse autem ut vidit cogitationes eorum: dixit eis: Omne regnum in se ipsum desolabitur, & domus, supra domum cadet: 18. si autem & satanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus? quia dicitis in Beelzebub me eiecere daemonia: 19. si autem ego in Beelzebub eicio daemonia: filij vestri in quo ejiunt, ideo ipsi iudices vestri erunt. 20. Porro si in Digito Dei eicio daemonia: profecto pervenit in vos regnum Dei. 21. Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet: 22. si autem fortior eo superveniens vicerit eum universa arma ejus auferet in quibus confidebat, & spolia ejus distribuet. 23. Qui non est mecum contra me est: & qui non colligit mecum dispergit. 24. Cum immundus spiritus exierit de homine, perambulatur per loca inaquosa, querens requiem: & non inveniens dicit: Revertar in domum meam unde exivi:

25. & cum venerit invenit eam scopis mundatam, & ornatam; 26. tunc vadit, & allumit septem alios spiritus secum nequiores se: & ingressi habitant ibi: & sunt novissima hominis illius pejora prioribus. 27. Factum est autem, cum hæc diceret extollens vocem, quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter, qui te portavit, & ubera, quæ luxisti. 28. At ille dixit: Quinimo Beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. 29. Turbis autem concurrentibus cepit dicere: Generatio hæc, generatio nequam est: signum querit, & signum non dabitur ei, nisi signum Ionæ Prophetæ. 30. nam sicut fuit Jonas signum Ninivitis, ita erit, & filius hominis generationi isti. 31. Regina Austri surget in judicio cum viris generationis hujus, & condemnabit illos: quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis: & ecce plusquam Salomon hic. 32. Viri Ninivitarum surgent in judicio cum generatione hac, & condemnabunt illam quia poenitentiam egerunt ad prædicationem Jonæ, & ecce plusquam Jonas hic. 33. Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur lumen videant: 34. lucerna corporis tui est oculus tuus: si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit: si autem fuerit nequam, etiam corpus tuum tenebrosum erit. 35. Vide ergo ne lumen quod in te est, tenebræ sint. 36. Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit non habens aliquam partem tenebrarum erit lucidum totum; & sicut lucerna fulgoris illuminabit te: 37. & cum loqueretur rogavit illum quidam Phariseus, ut pranderet apud se: & ingressus recubuit, 38. Phariseus autem cepit intra se reputans dicere, quare non baptizatus esset ante prandium: 39. & ait Dominus ad illum, nunc vos Pharisei, quod deforis est calicis, & catini mundatis: quod autem intus est vestrum plenum est rapina, & iniquitate: 40. stulti nonne, qui fecit quod deforis est etiam id quod deintus est, fecit? 41. Verumtamen quod superest, date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis: 42. Sed vae vobis Phariseis, quia decimatis mentham, & rutam, & omne olus: & præteritis iudicium, & charitatem Dei, hæc autem oportuit facere, & illa non omittere. 43. Vae vobis Phariseis, quia diligitis primas cathedras in synagogis, & salutationes in foro. 44. Vae vobis, quia estis ut monumenta, quæ non apparent & homines ambulantes supra nesciunt. 45. Respondens autem quidam ex legisperitis, ait illi: Magister, hæc dicens etiam contumeliam nobis facis. 46. At ille ait: & vobis legisperitis: vae, quia oneratis homines oneribus, quæ portare non possunt, & ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas. 47. Vae vobis, qui edificatis monumenta Prophetarum, patres autem vestri occiderunt illos. 48. Profecto testificamini quod consentitis operibus patrum vestrorum: quoniam ipsi quidem eos occiderunt, vos autem edificatis eorum sepulchra: 49. Propterea & sapientia Dei dixit: Mittam ad illos Prophetas, & Apostolos, & ex illis occident, & persequentur: 50. Ut inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui effusus est à constitutione mundi à generatione ista. 51. A sanguine Abel, usque ad sanguinem Zachariæ, qui perit inter altare & ædem: ita dico vobis requiretur ab hac generatione. 52. Vae vobis legisperitis, quia tulistis clavem scientiæ, ipsi non introistis, & eos, & qui introibant prohibuistis. 53. cum autem hæc ad illos diceret, ceperunt Pharisei, & legisperiti graviter insistere, & os ejus opprimere de multis. 54. insidiantes ei, & querentes aliquid capere de ore ejus, ut accusarent eum.

ARGUMENTUM cum Remissionibus.

Primò, à Vers. 1. Docet orationem Dominicam, ac modum orandi; quod jam explicavi tomo 2. in Evangelia cap. 15.
 Secundò, Vers. 5. Introducitur petens panes ab amico mediâ nocte, pulsans ostium, de quo vide quæ dixi domo 4. Cap. 10.
 Tertio, Vers. 14. Ejicit daemonium mutum, Sylveira in Evang. Tom. VI.

tum, probatque se id facere non in Belzebub, ut calumniabantur Scribæ, sed in digito Dei. Quod expendi. tom. 3. c. 22. & hic aliqua dicam.
 Quarto, Vers. 27. Mulier à turba acclamavit ei: *Beatus venter, qui te portavit*: Ait ille: *quinimo, Beati qui audiunt verbum Dei*: de quo egi. tom. c. 23. & hic etiam aliqua dicam.
 Quinto, Vers. 29. Judæis signum perentibus dat signum Ionæ, additque à Regina Saba, & Ninivitis